

№ 25 – 04
07 січня 2025 року

**Народному депутату України,
Голові Комітету Верховної Ради
України з питань фінансів,
податкової та митної політики
Гетманцеву Д. О.**

*Щодо скасування податкової пільги на товари,
що надходять в Україну з міжнародних платформ
електронної комерції*

Шановний пане Даниле!

Від імені Ради директорів та компаній-членів Американської торгівельної палати в Україні (далі – Палата) засвідчуємо Вам свою глибоку повагу та звертаємося щодо наступного.

Тривалий час експерти компаній-членів Палати працюють над питанням посилення боротьби з тіншовими ринками та спотворенням конкуренції в різних галузях економіки. З цією метою Палата наголошувала на необхідності надання однакових правил гри, запобігаючи недобросовісній конкуренції або зловживання пільговим режимом. Одним із важливих питань у фокусі бізнес-спільноти є скасування ліміту в 150 євро на транскордонну електронну комерцію, що зробить усі такі посилки об'єктом оподаткування податком на додану вартість (далі – ПДВ). Безперечно, такі зміни будуть кроком у правильному напрямку, оскільки вони відповідають європейській та міжнародній практиці та суттєво збільшать надходження податків до бюджету.

Наразі у більшості випадків імпорту в Україну товари оподатковуються ПДВ за ставкою до 20% та митом, згідно зі ставками, встановленими Законом України від 19 жовтня 2022 року №2697-IX «Про митний тариф України». Водночас підпунктом 196.1.16 пункту 196.1 статті 196 Податкового кодексу України передбачено податкову пільгу у вигляді звільнення від оподаткування та мита імпортованих товарів, митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро. Експерти компаній-членів Палати вважають, що таке звільнення має своїм наслідком цілу низку негативних впливів на ведення бізнесу в Україні та несе ризики для економічної безпеки країни в цілому у довгостроковій перспективі.

Насамперед звільнення від сплати ПДВ при імпорті товарів малими партіями спричиняє значне недоотримання доходів Державним бюджетом України. Так, згідно з дослідженням експертів Інституту соціально-економічної трансформації (далі – ІСЕТ), загальна кількість та вартість міжнародних поштових та експрес-відправлень, які були ввезені в Україну протягом 2022 – 2023 років та 9 місяців 2024 року, складає 137,5 млн відправлень, загальною вартістю 185,0 млрд грн. При цьому темпи зростання кількості і вартості міжнародних поштових та експрес-відправлень за 9 місяців 2024 року уже випереджають річні показники попереднього року на 43,8% по сумі. Виходячи з даних про вартість поштових відправлень та міжнародних експрес відправлень за 9 місяців 2024 року та прогнозованих обсягів таких відправлень у IV кварталі 2024 року на рівні III кварталу, додаткові надходження податку на додану вартість у 2024 році, у разі скасування пільги в оподаткуванні посилок вартістю до 150 євро, могли б скласти 11,8 млрд грн.¹ У довгостроковій перспективі, якщо уже зараз не вжити жодних заходів, ті суб'єкти торгівлі, що сплачують в Україні податки, створюють робочі місця та допомагають Збройним Силам України (далі – ЗСУ) будуть витіснені тими, які жодних платежів чи інших позитивних впливів на економіку України не здійснюють.

Поточні умови оподаткування мають наслідком наступне:

1. Нівелювання заходів з боку держави щодо підтримки вітчизняної економіки.

¹ <https://bit.ly/4gEhPjn>

ПРИЗНАЧЕНО ДЛЯ ВКАЗАНИХ АДРЕСАТІВ, НЕ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

З метою підтримки економіки України в часи повномасштабної війни з боку держави вживаються заходи для стимулювання внутрішнього виробництва, започаткування власної справи (як, наприклад, державна програма «Національний кешбек»). Витрати на такі заходи покриваються за рахунок коштів із Державного бюджету. Втім, незакриття прогалини з оподаткуванням дрібних партій товарів фактично нівелює такі заходи і витрату коштів платників податків.

2. Подальший розвиток тіншового ринку (особливо сірого/чорного сегменту електронної комерції).

За оцінками Міністерства фінансів України, майже вся інтернет-торгівля знаходиться в тіні. Наявність можливості ввезення посилок без стягнення податків надалі стимулюватиме нелегальну онлайн та офлайн-торгівлю. Аналіз найбільших за кількістю отримувачів міжнародних відправлень дає можливість експертам компаній-членів Палати припустити, що пільгою користуються значна кількість фізичних осіб для здійснення «тіншової» підприємницької діяльності (формування отриманих посилок у комерційні партії та їх реалізація без сплати податків через мережу Інтернет та соціальні мережі). Так, серед 100 найбільших отримувачів міжнародних поштових відправлень 81 – це фізичні особи, які за 9 місяців 2024 року сумарно отримали 18 765 посилок (в середньому 232 посилки на кожного). Вартість жодної з таких посилок не перевищила 150 євро, що звільняє їх від сплати ПДВ.

Нещодавно Організація економічного співробітництва та розвитку випустила Рамкові стандарти по боротьбі з незаконною торгівлею, в яких, зокрема, визнала проблематику de minimis у міжнародних посилках одним із найбільших викликів для митниці. Зокрема зазначено, що використання мінімальних порогів звільнення від оподаткування має негативний вплив на стягнення національних податків, викривлення конкуренції, що призводить до зловживань із заниження вартості товарів, подрібнення великих комерційних партій, ввезення товарів формату B2C без оподаткування.

3. Негативний вплив на національних виробників.

На дану проблему уже звернули увагу в Європейському Союзі (далі – ЄС), Сполучених Штатах Америки та інших країнах: місцеві виробники в Україні не можуть нарівні конкурувати в ціні з товарами, котрі напряму, без сплати жодних податків і мит, продають онлайн-платформи. На думку експертів компаній-членів Палати, надалі така ситуація призводитиме до того, що український виробник все більше втрачатиме свою частку ринку на внутрішньому ринку України.

Українські виробники/ритейлери	Іноземні платформи/виробники
<p>Працюють в умовах війни: високих цін на паливо, нестачі кадрів, в умовах обстрілів, перебоїв з електропостачанням і т.д..</p> <p>Переробляють в Україні сировину, створюючи всередині країни додану вартість.</p> <p>Сплачують в Україні податки.</p> <p>Створюють та підтримують робочі місця.</p> <p>Стимулюють працівників залишатися в країні.</p> <p>Підтримують ЗСУ, соціальні проекти та ініціативи, розбудовують та підтримують інфраструктуру.</p>	<p>Окремі з них субсидуються урядом своєї країни.</p> <p>Користуються економією від масштабу.</p> <p>Щодо України:</p> <p>Не фінансують український бюджет, економіку, навпаки, сприяють виведенню значних сум коштів з України.</p> <p>Не створюють в Україні робочі місця.</p> <p>Не переробляють в Україні сировину, не створюють для економіки додану вартість.</p> <p>Витісняють з українського ринку вітчизняних виробників та ритейлерів, котрі фінансують економіку.</p> <p>Жодним чином не допомагають підтримувати ЗСУ.</p>

4. Спотворення конкуренції в галузі електронної комерції.

ПРИЗНАЧЕНО ДЛЯ ВКАЗАНИХ АДРЕСАТІВ, НЕ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Створення нерівних умов ведення бізнесу, в яких міжнародні платформи електронної комерції (такі як AliExpress, Temu, Joom тощо) можуть реалізовувати товари, які мають низьку вартість без сплати ПДВ, що унеможливує конкурентоспроможність українських платформ та виробників у порівнянні із глобальними конкурентами.

По-перше, якщо говорити про торгівлю виробленими в Україні аналогами китайських товарів, український товар не субсидується/не демпінгується Урядом та підлягає сплаті в Україні всіх належних податків та платежів, а також позбавлений можливості користуватися перевагами при виготовленні значних партій товару, що допомагає знизити собівартість такого товару. По-друге, якщо ритейлер імпортує товар з-за кордону, на відміну від роздрібних онлайн-платформ, при імпорті такий ритейлер сплачує ПДВ та мито до Державного бюджету, а також інші належні податки та збори, що також здорожчує відповідний товар у порівнянні із безподатковим ввезенням напряму споживачу товарів у посылках. По-третє, легальний ритейлер також перебуває в нерівних конкурентних умовах із так званими чорними та сірими бізнесами, чия бізнес-модель побудована на дробленні партій товару на посылки вартістю до 150 євро з метою уникнення їх оподаткування. В умовах агресивної поведінки на ринку України міжнародних платформ, український легальний ритейл надалі витіснитиметься із внутрішнього ринку.

5. Невідповідність європейському законодавству.

Наразі в ЄС усі посылки від 0 євро підлягають оподаткуванню ПДВ за ставками відповідних держав-членів, до яких прямують такі відправлення. Окрім того, зараз Європейська комісія додатково розглядає запровадження мита для таких посилок. Зважаючи на євроінтеграційні прагнення України, що передбачає інтеграцію держави у єдиний митний простір ЄС у тому числі зрівняння умов ввезення поштових відправлень є неминучим.

6. Відсутність механізмів захисту прав споживача у разі продажу товару неналежної якості чи порушення будь-яких інших прав покупця.

Під час замовлення товарів на міжнародних платформах електронної комерції, таких як AliExpress або Temu, українські споживачі стикаються з обмеженими можливостями захисту своїх прав. Головною проблемою є те, що зазначені платформи зазвичай не підпадають під дію українського законодавства, яке регулює права споживачів, зокрема Закон України від 10 червня 2023 року №3153-ІХ «Про захист прав споживачів». Для українських споживачів це означає відсутність гарантій, складнощі із поверненням товарів, відсутність механізмів вирішення спорів.

7. Вимоги Міжнародного валютного фонду (далі – МВФ) та міжнародних партнерів щодо закриття прогалів в законодавстві щодо оподаткування.

Згідно із заявою МВФ, українська влада має вживати заходів для закриття наявних можливостей для ухилення від сплати податків і боротьби з тіньовою економікою.² Наявність пільги щодо оподаткування посилок сприяє розвитку тіньової економіки в Україні, особливо в секторі електронної комерції.

Експерти компаній-членів Палати розуміють необхідність спрощення порядку розмитнення посилок, які підлягають чи підлягатимуть оподаткуванню. Наразі чинний механізм є дещо ускладненим, у зв'язку з чим доцільно переглянути та дерегулювати чинні норми, щоб уникнути затримок із доставленням будь-яких посилок в Україну. Особливо важливо забезпечити подальший безперешкодний імпорт для сил оборони України.

Зазначене питання є пріоритетом для компаній-членів Палати, і зважаючи на його важливість для бізнес-спільноти, звертаємося до Вас із проханням якнайшвидше зареєструвати необхідні законодавчі ініціативи для внесення змін до чинного законодавства та підтримати скасування ліміту в 150 євро на

² <https://bit.ly/3BUdTM8>

ПРИЗНАЧЕНО ДЛЯ ВКАЗАНИХ АДРЕСАТІВ, НЕ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

транскордонну електронну комерцію, що зробить усі такі посилки об'єктом оподаткування ПДВ. Зі свого боку бізнес готовий залучитися та надати експертну підтримку під час їхньої підготовки до другого читання.

У разі виникнення будь-яких запитань щодо цього звернення, просимо Вас визначити відповідальну особу, яка зможе звернутися за номером +38 (095) 283 9930 та за електронною адресою oshvets@chamber.ua до Оксани Швець, керівника напрямів «Оподаткування», «Митна політика та сприяння торгівлі». Відповідь на дане звернення просимо надіслати на вищезазначену адресу електронної пошти.

З глибокою повагою,

Президент

Андрій Гундер

Цей документ та інформація, що міститься у ньому, є конфіденційними та призначені виключно для адресатів, зазначених на першій сторінці цього документа. Без попередньої письмової згоди Департаменту комунікацій Палати за електронною адресою pr@chamber.ua забороняється публічне поширення цього документа чи будь-якої його частини.